

tolakodását — összefüggést találunk e két jelenség között.

Ne szépítsük a dolgot.

A munkás, türelmes és iparkodó népnek a kivándorlását meg-sínyli földmivelésünk és iparunk.

A bevándorló lengyel zsidóval pedig nem nyer sem az eke, sem a mihely, sem a gyár.

Produktív munkát tőlük nem lát az ország, tudománytal. művészetrel nem emelik hazánk értelmi színvonalát. Világos, hogy csak kárára vannak az országnak, hátrányára maguknak a régebben honos zsidó polgártársainknak, mert sokan nem tudnak különbséget tenni zsidó és zsidó között, holott a mi hazai zsidóságunk immár teljesen összeforrt része a magyarságnak s egyáltalában nemzeti munkánk egyik leglelkesebb zászlóvivője.

Maga a hazai zsidóság is örvendhet tehát a bevándorlási törvényjavaslatnak a galíciai beözönlés meggátolására irányuló szakaszainak.

Ne hunyjunk szemet, tegyük félre az álhumanizmust, mely ez esetben nem erény, hanem bűn. Fogjon kezét minden jó magyar honpolgár, legyen az keresztény vagy izraelita, német, román vagy tót nyelvet beszélő; helyeseljük a legmeszebb menő erélyes rendszabályokat a bevándorlás meggátolására.

Tapasztalni fogjuk legott a kivándorlás csökkenését. Mert nem mondom, hogy ez az egyetlen ok, de egyike a legfőbbeknek.

Kötelessége volt a kormánynak, a nemzeti képviselőnek, az egész

a világ nagy problémáit akarják megoldani és nem képes magyar lenni.

Egy nemzet irodalma sem lehet nemzeti, ha írói tanulmányai súlyát a hazán kívül helyezik. Az ilyen írók munkáit bármilyen nyelven megírhatják, az beillik bármely társadalomba.

Mondjon bárki mást, mi azt állítjuk hogy a mai irodalomnak az a bűne, hogy az alig múlt évek irodalmából tanúságot meríteni nem akar.

Bizonyos gőgös blazirtság ez a tudatlanság kicsinyítő modorával párosulva. Imádása a külföldnek megtagadása a hazai földnek.

A művész hazája a nagy világfélelvek az íróra nézve nem törvények, nem minták. Minden népnél az a nagy írókinek műveiben fel lehet ismerni a hazai égboltot. Mást lát az égen a hortobágyi gulyás s mást a francia síkok vagy hegyek pásztora. Egyik ezt, a másik az olvassa ki csilaghullásból. A tiszta tündére mást álmodik, mint a Rajna Lorelye

Az elmúlt évtizedek írói ezt tanulták a régi íróktól, kikkel még érintkeztek s műveikben ott van a magyar szellem.

magyar társadalomnak, hogy védelmére keljen a munkás népnek.

A mi népünk megmentése és boldogulása legyen a főcél, melynek eléréséhez nem kell válogatni az eszközökben, minél élesebbek azok, annál jobb!

— jan. 13.

A kiegyezés részletei. A lapokból már vasárnap híre terjedt, hogy a kiegyezést a két kormány aláírta, ennél fogva tegnap a képviselők egyébről sem beszéltek a házban, mint a kiegyezésről és annak részleteiről. A folyosókon csakhamar azt kezdték emlegetni, hogy Széll Kálmán miniszterelnök még a hétfői ülésen nyilatkozni is fog. A beavatottak azonban rögtön megcáfolták a hírt, mert lehetetlennek tartották, hogy a kiegyezési javaslatot már hétfőn be lehessen terjeszteni, holott azt ki is kell nyomtatni előbb és a miniszterelnök még a múlt pénteken megmondotta, hogy a kiegyezés benyújtásakor fog nyilatkozni annak részleteiről. Ily körülmények között az ellenmondó hírek közepette mindenki nagy érdeklődéssel várta a miniszterelnököt, a ki kevéssel 10 óra után érkezett a házba. Azonnal körülvették őt, de a miniszterelnök egyelőre csak annyit mondott, hogy ma nem nyilatkozik. Ellenben Apponyit kereste fel és a közép folyosón megtalálva őt hosszabban értekezett vele. A tárgyalás után aztán Széll miniszterelnök maga jelentette ki, hogy *a kiegyezési törvényjavaslatot csütörtökön terjeszti a ház elé és ugyanakkor nyilatkozik a kiegyezésről.*

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, jan 12.

A folyosón arról beszéltek, hogy a kiegyezés kulissza titkaiba ma avatja be a miniszterelnök a képviselőházat, de csakhamar bebizonyult, hogy ez a hír alaptalan.

A ház ma is a bevándorlási javaslattal foglalkozott behatóan és részletesen. Ezt a mélyreható vitát a néppártnak köszönheti a ház a néppártnak, a mely teljes számban jelent meg és a melynek minden egyes tagja lelkiismereti kérdésnek tekintette, hogy valahogy egy galíciai, vagy romániai zsidó be ne szökhesen az országba a törvény valamely nyitvahagyott zugán keresztül.

E lyukakat tömték aztán hűségesen Buzáth, majd Simonyi és Rakovszky István, Visontai a szabadságot védte, de mindez kevés érdeklődést keltett és a módosítókat alig hallgatta valaki a miniszterelnökön kívül, a ki koveiliáns volt, a hol lehetett, de kéréssel, a hol igaztalan kívánsággal kellett szembe szállania.

A karzat közönsége is megcsappant ma. Ezt alighanem a farsang beköszöntője okozta. A hölgyek most inkább érdeklődnek a tánc ütemei iránt, mint a csuf politika tekervényes utjai iránt.

A ki és bevándorlási javaslatok tárgyalása pedig eltart még ezen a héten. Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Gábor.

A kormány részéről itt vannak; Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Wlassics Gyula báró Fejérvári Géza.

Elnök fél 11 kor megnyitja az ülést. Jelenti, hogy Hortoványi József szabadságot kér. (Megadatott.)

Belicska Béni előadó jelenti, hogy Jovanovics Istvánt igazolták.

Következett

a bevándorlási javaslat

tárgyalása.

A **cimnél Haydin** Imre Zmeokál Zoltánnak Buzáth beszéde alatt tett ama közbeszólására reflektál, hogy a trenesén megyei jegyzők megvesztegethetők. Ezt a vádat mint alaptalant a leghatározottabban visszautasítja (Elnök helyeslés.) Ilyen súlyos vádat konkrét tények nélkül kockáztatni sem szabad és ha valaki mégis megteszi, az tettét meg nem gondolja. (Helyeslés.)

A 2 §-nál **Buzáth** Ferenc azt indítványozza, hogy a bevándorlásról szóló bejelentést kis községekben a bíró is átvehesse.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy épen a szigorú ellenőrzés miatt nem fogadhatja ele módosítást. — Ellenben ő két módosítást nyújt be: az egyik budapesti bevándorló bejelentésére a másik a rákospalotai és újpesti bevándorlóra vonatkozik.

Simonyi Semadam Sándor a Buzáth módosításait párolja, nehogy a hegylakóknak esetleg 15 kilo méterre kelljen menniök a bevándorló bejelentésére.

Széll Kálmán miniszterelnök tagadó válasza után.

Rakovszky István szótén Buzáth módosítását fogadja.

Széll Kálmán min. elnök kijelenti, hogy a végrehajtási rendeletben intézkedni fog e jegyzőtől távol lakók könnyebb bejelentése iránt.

Buzáth erre visszavonja módosítását. **A 3. §-nál Buzáth** Ferenc feltétlenül megkívánja és bevándorló erkölcsi bizonyítványát és ily módosítást ad be.

Széll min. elnök a külföldi vállalkozókra tekintettel nem fogadja el a módosítást.

A 8. §-nál; Visontai Soma ezt a módosítást nyújtja be, hogy házkutatást csak ellenszegülés esetében lehessen tartani.

Széll min. elnök és a ház a módosítást nem fogadta el.

A 11. §-nál; Buzáth Ferenc új bekezdést ajánl, a mely szerint a már régebben bevándorlottakon eddig szerzett jogaik épségben tartásával a jelen törvény intézkedései irányadók.

Visontai Soma azt kívánja, hogy a bevándorlók kiutasítására ne adassék az alantasabb közegeknek oly nagy hatalom, mint a minőt a javaslat ad.

Simonyi Semadam Sándor szerint Visontai módosítása meghusítja a törvény célját. A kiutasítást megnehezíteni nem szabad mert bár a galíciai zsidókat elég veszedelmeseknek tartja, de még veszedelmesebbeknek tekinti azokat a

rablógyilkosokat és anarkistákat, a kik Románia felől jöhetnek be az országba. Már pedig ha nem lehet gyorsan és erőlyesen kiutasítani a bevándorlót, úgy az ilyen veszedelmes elemek kiutasítása is nehézséggel járna. Buzáth módosítását elfogadja.

Visontai hosszabban szavai értelmét igazítja helyre.

Szél Kálmán min. elnök sem a Visontai enyhítő, sem Buzáth szigorító javaslatát nem fogadja el. Itt egy kivételes törvényjavaslatról van szó, a melynek egyes intézkedéseit nem szabad a magyar állampolgárokra vonatkozó törvények szempontjából mérlegelni. Az országra káros elemektől meg kell szabadulni és ez helyes kívánalom, de ha a szigorban tulságig menne, esetleg ártana épen az állami érdekeknek.

Megigéri ellenben, hogy a végrehajtási rendeletben egyes pót intézkedéseket tesz.

A szakaszt ezután változatlanul fogják el.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után folytatták a részletes tárgyalást és a bevándorlási javaslatot továbbírták részleteiben is elfogadták.

Holnap az utlevélgügyet tárgyalják.

A madridi merénylet.

— január 13.

A spanyolok zsenge koru királya nagyon fiatalon hallotta meg az első gyilkos golyó süvöltését. A madridi hivatalos jelentések ugyan azt erősítik, hogy a merénylő golyója nem a királynak volt szánva s hogy az illető rajongó őrült, de annyi bizonyos, hogy a kis spanyol király szemeláttára röpült a golyó, mely szerencsére senkit sem talált.

A merényletről részletes távirati tudósításaink ezek:

Madrid, jan. 11.

Az udvar jelen szokott lenni az atochai templomban az esti ájtatosságon. Minthogy azonban ezt most rekonstruálják, az udvar a Buen Suceso templomban vett részt az esti ájtatosságon. — A templomból visszajövet történt a merénylet, amelyről hivatalosan a következőket teszik közzé:

Abban a pillanatban, midőn a kócsi amelyben a király az anyakirálynő és Terézia infansnő ültek, az Orient-téren a Pelayo emlékszóbor közelébe érkezett a kíváncsiak egyik csoportjából előlépett egy ember és pisztolylövést tett Sotomayor főkamrás kocsijára. De csak egyszer lőhetett, mert egy rendőr kardjával rávágott és fején könnyen megsértette, a merénylő erre elesett. A királyt a közönség élénk ovációkban részesítette. Az udvari fogatok lassan folytatták útjokat a palotába.

A prefektus a merénylőt a rendőrség fogházába vitette, ahol kijelentette, hogy neve Feito Posadasban (Oviedo-tartomány) született, 34 éves és múlt év június havában jött Mexikóból.

Madrid, január 11.

Midőn az udvar visszatért a templomból, az Orient-téren egy ember revolverből lövést tett, a nélkül, hogy valakit eltalált volna. A merénylőt elfogták Neve Feito.

Midőn a király hallotta a lövést, kinézett a kócsi ablakán, de az anyakirályné megfogta kezét és hátravonta őt a kócsi belsejébe. Feito kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy csak a főka-

marást szándékozott megölni. Zsebeiben különböző papirokat találtak, a madridi polgármester névjegyét és vevényeket Roosevelt elnökhöz, az angol királyhoz, Vilmos császárhoz, Miklós cárhoz és a mexikói törvényszéki elnökhöz intézett levelekről.

Feito azt mondja, hogy neje egy francia nő, aki őt egy tébolydába záratta. Tagadja, hogy anarkista. A La Correspondencia jelenti, hogy az illető egyén a királyi család tagjaira lőtt. A belügy-miniszter azt táviratozta a prefektusoknak, hogy a merénylet a főkamrás és nem a király ellen irányult. A vizsgálóbíró előtt Feito nyugodtan adott felvilágosításokat, de vallomásából arra lehet következtetni, hogy elmebajos.

Feito kijelentette a rendőrségen, — hogy Sotomayor alkalmazást ígért neki a palotában, de ígérését nem tartotta meg amiéri elhatározta, hogy megöli őt és ezért rálőtt kocsijára.

A *Diario Universal* azt mondja, — hogy a cenzura a merényletre vonatkozó összes táviratokat feltartóztatta. A kormány Spanyolország külföldi képviselőihez hivatalos értesítést táviratozott. — A lap hozzát teszi, hogy az anyakirályné és Terézia infansnő nagy izgatottságban tértek vissza a palotába, a király azonban mindig megőrizte hidegvérét. A *Heraldo* közli, hogy Feito amerikába való elutazása előtt több madridi házban inas volt.

Madrid január 11.

A rendőrség nyomozásának eredményéből és a prelektus által vezetett vizsgálat adataiból nyilvánvaló, hogy Feito nem állott összeköttetésben anarkistákkal. A külföldi lapok erre vonatkozó megjegyzései tehát alaptalanok.

A király számos lelkesült tüntetésben részesül kiváló politikai személyiségek részéről.

Madrid, január 11.

A madridi teherpályaudvaron egy dinamitbombát találtak, amelyet vasuton egy ládában szállítottak Barcelonából Madridba. A címzettet még nem nyomozták ki. A láda két nappal Sagasta temetése előtt érkezett. Azt gyanítják, hogy az anarkisták a bombát a gyászmenet közé akarták dobni.

Ágról-ágra.

A l k a l m i a p r ó s á g o k .

A d i v a t .

Nagyon előkelő és nagyon gazdag amerikai hölgyek most divatba hozták a gyémánt fogtömést. Az első fogakat tömetik és minden mosoly alkalmával szikrázva villog ki a gyémánt.

(Amerika. Zsur. A misszek tokaji asszuban oldott gyémántport teáznak.

Első: Na gyerekek, most szedjük össze sütnivalónkat és eszeljük ki a tavaszi évad divateseményét: különös legyen, de drága. Ez a fő — sok pénzbe kell kerülnie.

Második: (cinikus kávéháztöltelék.) Kedves missz, vágja képen az elnököt, az bizonyára sok pénzébe fog kerülni önnek.

Első: (gunyosan.) Ön oly nagyesszű, hogy még megbetegszik bele. Ötlete különben sem jó, mert az elnököt elvégre nem lehet pofozógéppé aljasítani. Jobbat mondok. Csináltassunk vállfűzőket Tizian — képekből.

Második: Azt kevesen látják,

Harmadik: (őszimen) Nem is olyan kevesen!

Első: Hát akkor mást. Gyémántporra hintsük be a hajunkat. Vagy takarjuk be lovainkat velencei csipkével. Vagy festesünk körmeinkre a világ első mestereivel élel és tájképeket, esetleg családi őseink arcképét. Már mint akinek vannak ősei!

Harmadik: (a cinikus kávéháztöltelék) Nekem vannak. A nagyapám. Fényes vállalata volt. Kormos üvegeket árult minden napfogyatkozásokor.

Első: Kérem ne vicceljünk. Tehát hogy leszünk? Jó lesz talán, ha hermelin prémmel borítjuk be parkunk utait, vagy . . . vagy . . . istenkém, istenkém, már mindent megcsináltunk! Nincs semmi új! . . . semmi új! Tavaly milyen jó volt, kitaláltuk, hogy gyémántot fogunk enni . . .

Második: (a cinikus kávéháztöltelék) És rimaszombati csutorát.

Harmadik: (közbevág) Shoking!

Első: Jaj! jaj! . . . borzasztó mennyi gondunk van nekünk!

Harmadik: Mondok egy jót. A lovainknak a fogait is tömessük gyémánttal. Milyen szép lesz! Mikor mosolyogni fognak, hogy fog csillogni! Ugye?

Első: (elragadtatva) Igen, mikor mosolyogni fognak! Pompás! . . . Rögtön rohanok és bevásárlók négy mókás lovat, a melyek mindig nevetnek. A mostaniak tulságosan bölcsekedők. (El.)

— il.

EGYHÁZ és ISKOLA.

A debreceni tanári kör gyűlése. A A debreceni tanári kör 10-én szombaton tartotta január hónapi gyűlését Dóczy Imre középiskolai felügyelő elnöklele alatt. A kör igen fontos közoktatási kérdéssel, a tanítás módszerével foglalkozott melyet Barcsa János a tanítóképző intézet buzgó és munkás tanára adott elő. Az előadást hosszabb vita követte, melyben résztvettek Váradi Károly és Sinka Sándor igazgatók, továbbá dr. Nagy Zsigmond és Kardos Albert tanárok. Az előadás és vita alapján a kör kimondta hogy felhívja a kormány figyelmét arról hogy kötelezzen minden fiatal tanármielőtt a tanári munka önnálló végzésével megbízatnék szaktárgyainak módszeres kezelésében kellő gyakorlati jártasság megszerzésére.

Kátémagyarázatok a reformátusoknál. A régi református egyházaknál dicséretes szokás volt, hogy a lelkészek vasárnap délutánonként hiveiknek hosszabban megmagyarázták beszélgetés alakjában a hiedelbergi káté egyes pontjait. A szatmári béke tehát közel 200 év óta lelkészek fiatal tanulóokra ruházták át a kátémagyarázatokat, ami természetesen sokat levont azoknak értékéből. — Debrecenben most Jánossy Zoltán fel-eleveníti a kátémagyarázatokat, s minden vasárnap délután 2 órakor tart egy ilyen vallásos értekezést a ref. nagytemplomban. — Örömmel hozzuk tudomására a református hiveknek ezt az újítást, s a Jánossy Zoltán buzgalmát dicsérettel emeljük ki akkor, amikor a debreceni egyháznak olyan lelkésze is van, ki már 10 hónap óta nom lépett fel a szószékre.

H I R E K.

N a p l o.

Iparmuseum, nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e 9—12-ig.

Jan. 13. Vármegye közigazgatási bizottság i. ülése
Jan. 17. A Függetlenségi-Kör táncvigalma. Arany Bika.

Jan. 17. Önálló munkás b. s. pénztár mulatsága Korona.

Jan. 17. Állami mének szétosztása.

Febr. 1. Az iparos kör bálja. Arany Bika.

Feb. 1. Az Iparos kör táncmulsága. (Bika szálloda.)

Feb. 14. A műpártoló egyesület művészestéj Arany Bika.

Feb. 15. Az iparos ifjuság táncmulatsága. Arany Bika.

Febr. 21. A függetlenségi párt estéje. Arany Bika.

Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.

A hétfeji kigyó.

— jan. 13.

A cselédügy rendezése: így hívják azt a hétfeji tengeri kigyót, mely időnként felüti egy-egy fejét a lapok hasábjain, főképp olyankor amidőn a politikában szélesedni van, avagy — mint a legutóbbi hetekben Budapesten — két cseléd is éles késsel támadt az utcán a gazdájának és az urnőjének. Bizonyos, hogy a cselédkérdés, melylyel Ábrahám, Izsák és Jákóbtól kezdve egész a *Béga-csatorna* és *vidéke* vezéreik kirójáig minden jótékony lélek foglalkozik ötezer év óta, még a következő ötezer évben is égető társadalmi kérdés marad, mert olyan böles még nem született és nem is fog születni, a ki a gazdát is megnyugtatója és a cselédet is kielégíti. A kérdést mindenestre közelebb viszi a megoldás stádiumához, ha a bajok néhány motívumát mi is belevegyítjük a küzdelembe.

Az utolsó porszem.

Az utolsó porszem nagy szerepet játszik a polgári háztartásokban, mert azok között az uri nők között, akik 2—30,000 forintig terjedő hozományt vittek a férjükuruk házába, még mindig igen sok percent hajszolja az utolsó porszemet. Amaz asszonyok száma, akik a tisztogatást mint leküzdhetetlen szenvedélyt üzik, nagy és impozáns a második harmademeleti lakásokban. A tisztogatás Istennek tetsző erény, de a tisztogatást maga Belzebub találta ki és azt hiszem, az örökös tüzek táján is porszemeket hajszoltatnak a szerencsétlen lelkekkel. A cseléd akit balsorsa egy tisztogató mániában szenvedő asszonyhoz kergetett, akár mindjárt fölkeresheti megint a Sanda Samut, a cselédszerző-intézetek intendánsát. Olyan leány, aki a tisztogató asszony kívánságait kielégíteni tudná, még nem született e tökéletlen földgömbön.

A vasárnapi szerelem.

Julesa csak vasárnap szerethet, ezt minden beavatott férfi tudja. Hétköznap a főzés, a tisztogatás, a smirglizés, a vásárcsarnok, a kismosás, a nagymosás, a kilincspucolás, a padlókefe annyira igénybe veszi a szegény Julesa egész testi és szellemi erejét, hogy még csak gondolnia sem lehet amaz érzésre, a mely a világot élteti és fertartja. Julesa csak vasárnap

szerethet, akkor is csak fél öttől kezdve amikor a mosogatással végzett. Miért mégis azt kívánni Julesától, hogy esti 9 órára már otthon legyen, holott a szerelem nem igen tud alkalmazkodni a hivatalos órához és holott ő a ház urnője, a szigorú és kegyetlen nagysága akkor és oly módon szerethet, amikor önmagának tetszik? — Es miért rossz néven venni Julesától, hogy hétfőn reggel bágyadt, mint a börzei árfolyam és hogy dalával nem szégyeníti meg a pacsirtákat, akik elvégre nem szerettek éjjelig?

Az új kalap.

A nagyságos ur nem az utcán szedi föl a tizeseket és a százásokat, hanem keserves, verejtékező munkával keresi meg ama tekintélyes összegeket, amelyekre uri háztartásában szüksége van. A nagysága ellenben feltűnően rokonszenves az új tavaszi kalapokkal, Flórenc nyári termékeivel, a kékszalagos gigerli kalapokkal és egy-egy szenzációsabb battiszt-kelme láttára heves sirógöres fogja el. Mi természetesebb, minthogy néha, különösen ebéd előtt, ő nagysága megátkozza ama percet, a melyben a családi élet idillére elszánta magát, az ur pedig mint a ház mindenható feje, célzatos kifejezésekkel illeti azt az ártatlan filozófust, aki a szent házasság intézményének életet adott. Ilyenkor megesik, hogy a szende nő gyakorlatilag is kipróbálja a Newton-féle törvényt s aranyvirágos teáscsészéket bocsát le a föld felé, amely a tárgyakat tudvalevőleg magához vonzza. A házasság e vidám obstrukciójában gyakorta megesik, hogy a leves elhül, az étel pedig feltűnő szimpátiákat árul el Kozma Andorhoz, a kitűnő költőhöz s a tragédiának mindenha az a vége, hogy Julesát, aki sem új kalapot, sem habos battiszt ruhát nem akart, mindakét fél egyértelműleg kiszidja.

Epizódok.

A társaslényt tudvalevőleg az különbözteti meg a lelketlen állattól, hogy a gondolatait ki tudja cserélni a másik társaslénnyel, aki a szomszéd lakás tűzhelye mellett keresi meg a mindennapi kenyerét. Julesa néha hő vágyat érez arra, hogy a szomszéd Julesával az eszméit kicserélje s szíve meghittjével bizalmasan közölje azokat a megfigyeléseket, amelyeket egy méhecske buzgóságával gyűjt össze reggeltől másnap reggelig. E megfigyelések közé tartozik, hogy ő nagysága hamis haját hord, hogy az ur nem honorálta azonnal a mézsáros írásbeli dolgozatát, és hogy az éjjel, amikor az ur csak két óra felé tért meg a családi élet enyhébe, ő nagysága belülről csukta be a hálószoba ajtaját. Miért haragra gyulni ez ártatlan eszmecsere következtében, mely Julesát, mint intelligens társaslényt tünteti föl a társadalom szemében?

Menjen, maga rossz!

Julesa néha e sajtáságos megszólítással illeti azt a tekintélyes uri embert, aki a nagyságos ur címét viseli a szűkre szabott köztársaságban. Az etnografusokat érdekelni fogja, hogy Julesa ezt többnyire olyankor mondja, amikor ő nagysága délelőtti sétáját végzi, amikor a ház feje minden különösebb ok nélkül becsöngeti őt konyhai tuskulánumból. A történelem megemlékezik bizonyos esetekről, amelyekben Julesa a nagyságos ur kezére csapott, őt népies bájjal szemtelennek mondotta és tíz forintnyi borraivalót dugott zsebre amaz egyszerű szolgálat feljében, hogy a nagyságos ur reumás vál-

lát megmasszírozta. Ilyen esetekben nem ritka dolog, hogy a nagyságos ur így szói a panaszkodó nagyságához:

— Drágicám, jó-e, ha megint változtatunk, hát bizonyos-e, hogy jobbat kapunk, mint ez a mostani?

A conduit-lista.

A cselédkönyvbe a törvény szerint, csak egyetlen objektív kritikát szabad írni: azt, hogy a távozó Julesa egészségesen bocsátott el... Ha Julesa önkényűleg följebb rugtatta a vásárcsarnokok hivatalos árjegyzését, ha a juttató-rülközőkből több példányt emlékül elcsomagol a kofferjébe, ha éjjelenként zsurt adott a konyhában s a tudunk nélkül fogadta meghittebb és előkelőbb ismerőseit — minderről szónak sem szabad esni a kékkötéses conduitlistában, amely a Julesa egyéniségéről referál... Mirevaló hát a cselédkönyv, nem tudom, és és azt hiszem, hogy az a félmillió ember sem bölesebb nálam, aki a cselédkönyvet kitölteni szokta... Ellenben a törvény jogot ad a gazdának, hogy Julesát fegyelmi büntetésben részesítse, vagyis magyarul szólva, megverje, ha úgy tetszik neki. Szóval a törvény böles és igazságos, habár Julesa, akit néha fegyelmi büntetésben részesítenek, nincs egészen ezen a véleményen.

Pán.

* Dobiécky képviselő Budapesten

Dobiécky Sándor a III. kerület orsz. képviselője tegnap az éjjel vonattal hosszabb tartózkodásra a fővárosba utazott. A szeretett képviselő két bizottságban is előadó s jelentékeny munkája van a javaslatok előadói elkészítésével: ennél fogva most már a tavaszig csak egy-egy napra jön le Debrecenbe néha. Legközelebb január 29-én jön haza képviselőnk a városi közgyűlésre.

* Csokonai siremléke képes levelező lapon. A Csokonai-kör, hogy Csokonai kultuszát ily módon is terjessze, lefénnyképtette a nagy költő siremlékét és képes levelező lapokon sokszorosította. — A főlvetel és sokszorosítás sikerült és az új képes levelezőlapok ujévre elkészültek. Eperjesy István könyvkereskedő árusítja, a kit a Csokonai-kör bizott meg a forgalomba hozatalal. — Reméljük is, hogy lesz kelete ez irodalomtörténeti érdekű és kegyeletes hivatásu képes levelező lapnak és ez is segíti kiszorítani a sok léha idegen szellemű és gyakran érzékingerlő képes levelező lapot.

* A nőegylet bálja. A farsang egyik legfényesebb táncmulatsága lesz a debreceni jótékony nőegylet tombolával egybekötött bálja, a mely január 31-én fog lefolyni a Bika szálloda disztermében. A bál érdekében az egylet választmányi tagjai ma délután 3 órakor Veressné Szathmáry Teréz urnő elnökletével ülést tartanak, a melyre a tagok mennél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

* Eskületétel. Dr. Hutiray József, a közpórház ujonnan kinevezett segédorvosa, ki a sebészeti osztályhoz van beosztva, — tegnap tette le a hivatalos esküt a Kovács József polgármester elnöklete alatt összeült tanácsülés előtt.

* Ráth Károly emlékének megörökítése a kereskedelmi és iparkamara legutóbb kimutatott gyűjtés eredménye 285 kor, 20 fill. Ujabb adakozások:

Schwarz Albert kam. tan. (Szatmár) gyűjtése: Szatmári gőzmalomtársulat, Szatm. takpénztári egyesület, Markovits Elek fiai, Szatmárvármegyei takptár r. t. Reiter Jakab, Schwarz Albert és fia 2-2 kor., Serli Ede kam. alelnök 5 kor., összesen 17 kor. A gyűjtés eredménye eddig 302 kor. 20 fil.

* **Allamsegély egy debreceni iparosnak.** A kereskedelmi miniszter a kamara felterjesztésére Schvare Aron debreceni gombkötő és paszományos mester részére 1 drb. négyszög zsinórfonógépet 24 bábbal és 1 drbot 16 bábbal, 1 drb. borítás fonógépet 16 bábbal és 1 drbot bélkészítések, 1 drb. négyjáratu sujtásgépet 7 bábbal és 1 drbot 5 bábbal, 1 drb. borításgépet finom munkához 1 drb. gombolyítógépet 8 orsóra és 1 drb. kézi gépészlet engedélyezett felszerelve összesen 1854 korona azaz egyezernyolcszázötvennégy korona költséggel.

Az engedélyezés feltételül kikötötte a miniszter, hogy nevezettnek közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatban kötelezettséget kell vállalnia az iránt, hogy 1.) a gépek csomagalási- szállítási, — esetleges vám- és szerelési költségeit sajátjából fogja fedezni. 2. a gépeket legalább három éven átálladóan üzemben és jó karban fogja tartani. 3. ezen időn belül állandóan legalább 2 segédet és 12 női munkást és három tanoncot fog műhelyében tartani a az utóbbiakat szakmájában gondosan ki fogja képezni. Egyenlő ár és minőség mellett hazai gyártású pamut árut fog felhasználni.

A mennyiben nevezett ezen kötelezettségnek megfelel minek ellenőrzése az illetékes kereskedelmi és iparkamara, valamint a kerületi kir. iparfelügyelő feladata lesz, úgy a gépek a három év letelte után korlátlan tulajdonába mennek át, ellenkező esetben pedig a gépek tőle bűrmikor elvehető, sőt azoknak visszavétele iránt haladéktalanul intézkednek a miniszter.

* **A Debreceni Dalegylet** február 5-én kezdi meg első sorozatát annak a *történelmi hangversenynek*, melyről már korábban megemlékeztünk.

Műsorát már megállapította a rendezőség és azt a következőkben közöljük: Az I-ső sorozat tartalma:

1. Zrínyi Miklós halála Zeneszám.
2. A XII-ik századtól a kuruckorszakig fenmaradt legrégebb dalainkat ismertető rövid bevezetés,

3. Regósének a XII-ik századból. (Szláv eredetű. pogány magyar dal.) Magán szólamokkal, férfikarzat és zenekisérlettel előadja: a Dalegylet.

4. 5. „Jersze emlékezzünk“ c. legrégebb, nyomtatásban megjelent dal. 1588. — Előadja a Dalegylet ismertetéssel.

6. Tinódi Sebestyén egyénisége, kora, s művei ismertetése után.

7. Eger vár viadala Tinóditól. Előadja: Donogán István működő tag zenekisérlettel.

8. Egrí históriának summája. Tinóditól. Előadja: a kar.

9. Mókás költemény e korszak irodalmából.

10. Egy XVI. századbeli dal.: Előadja a Dalegylet.

11. Befejező. Rác Károly zenekara. A II-ik sorozatot Március 4-én, a

III-ikat pedig Április 2-án mutatja be a dalegylet. E művészi becesel bíró, tanuságos estekre már ezuttal is felhívjuk a multat dalban is ismerni vágyó közönség figyelmét.

* **Roncsoló toroklob Debrecenben.** A gyermek betegségek eme legveszedelmesebb fajtája fellépett Debrecenben. Dr. Sárvány Gyula b. főorvos tegnap jelentette be az első esetet Kovács József polgármesterhez, aki is a törvények értelmében, — s azonnal jelentést tett erről a miniszternek.

* **Vásári csendélet.** Természetes, hogy a nagyvásárok Debrecenben nem mulhatnak el zsebtolvajlások nélkül. Több ilyen zsebtolvajlásról tettek jelentést a rendőrségnek s ezek közt van a *Bende Eszter* feljelentése is. akiknek zsebéből a Széchenyi utcán a vásári tolongásban 16 koronát lopott el eddig ismeretlen tettes.

* **Megjutalmazott selyemtenyésző.** A m. kir. földművelésügyi miniszter Manojlovics Ferenc üzletvezetőségi hivatalnokot a selyemhernyók tenyésztése körül kifejtett munkásságáért 500 korona jutalommal tüntette ki.

* **Csendőrségi hírek.** Faragó Sára debreceni tanyai lakostól Mezei József elemelt egy öltözet ruhát. Az enyveskező Mezeit elfogták, s miután tettét beismerte feljelentették.

Markovics Gyula ménesmestertől eselődje Krecsun László elloptott egy pár csizmát. A tolvajt megcsípték.

Wertheimer Mórtól ismeretlen tettes elloptott egy aranygyűrűt.

Rég ideje bejelentette már Antal Antal tanyai lakos, hogy egy Szücs István nevű napszámos ellopta a bundáját. A csendőrség azóta kereste Szücs Istvánt — s tegnap a határban el is esipte.

* **Halálozások.** A tegnap és tegnapelőtti napon elhaltak: Szikszay Albert ev. ref. 20 éves, Nagyházi Imre ev. ref. 63 éves, Boda Erzsébet, ev. ref. 19 hónapos, Bodó Imre ev. ref. 1 éves, Matyis Antal róm. kath. 26 éves, Kanyó József ev. ref. 1 hónapos, Butáu Mária ev. ref. 2 hónapos.

* **Étel-segély a cigányoknak.** Még a multkor, kegyetlenül hideg napok alatt történt, hogy *Végh Gyula* főkapitányhelyettes részben emberbaráti, részben közbiztonsági szempontokból, azt a javaslatot tette a városi tanácsnak, hogy a cigánytelepen a munkanélküli és jobbára munkára alkalmatlan cigányok közt naponta egy-egy adag kenyeret és egy-egy adag szalonát osszanak ki, nehogy a cigányokat a nyomor, — mint ez megtörtént — lopásra kényszerítse. Az ügyet azonban csak most az enyhébb idők beálltával vette tárgyalás alá a városi tanács s a javaslatot nem fogadta el, mert az most már részben eső után köpenyeg lenne csak.

* **Feltört vasuti vendéglői pénztár** Püspök Ladányból jelentik, hogy ott a vasuti vendéglő pénztárát ismeretlen tettes feltörte, felhasználva az éjjeli utáni órákat, mikor a vasut nem közlekedik s a vendéglő zárva van Pénzt azoban nem talált a pénztárban, így csak apró ingóságokat s egy üveg likört tolvajlott el. A rendőrség a nyomozást megindította.

* **Elhunyt csendőr.** Matyis Antal csendőrkápiár tegnap agyszélhűdésben meghalt. Az elhunyt csendőr még csak 26 éves volt, s halálos baját lovaglás közben kapta.

* **Elveszett női óra.** *Kubek Erzsébet* urhölgy a nőipariskola igazgatónője tegnap a Batthányi utcai nőipariskolától a Piac-utca, Csokonai kerten keresztül a Péterfia utcáig menő utvonalon elvesztette kis ezüst női óráját, melyen két águ arany lánc volt. A becsületes megtalálót ez uton kéri a talált óra átadására.

* **A katonai gyógykovácsok és az ipartestület.** A katonai gyógykovácsok ezideig zavartalanul folytattak magángyakorlatot is, bár ehez mint be nem jelentett iparosoknak joguk nem volt. Az ipartestület felettes hatósága utján most megkeresi az ezredparancsnokságokat, hogy a gyógykovácsokat tiltsák el a magángyakorlat folytatásától.

* **Dohánycsempészek.** Két hajdu-dorogi magyar Kanda László és Fejes János tilos portékát akartak behozni a debreceni nagyvásárra, — szűz dohányt. Jól kitömték a bekecsket, de tul nem adhattak rajta. Egy szemes csendőr észrevette s a két embertől elkobozta a dohányt, s feljelentette jövedéki kihágásért a pénzügyi hatósághoz.

* **Szélhámos huszár.** *Szatmári Sándor* debreceni illetőségű a fővárosi 16 huszár-ezrednél szolgáló közhuszár 5 napi szabadságot kapott. Ezt az időt arra használta fel, hogy haza jött Debrecenbe s itt szélhámoskodott. — Egy helyen 500 zsákot köleszöntött ki s azt eladta, ezenkívül földhöz ragadt szegény atyja nevében eladott annak 80 métermázsza búzáját, ami természetesen csak a szélhámos képzelő tehetségében létezett s erre az alkura felvett 150 korona előleget. Tegnap azután kocsit, lovat vásárolva elakart Debrecenből illani, de a rendőrség éppen az indulás percében letartóztatta. A szélhámos huszár ügyét áttették a katonai parancsnoksághoz.

* **Késelő festősegéd.** Nagy István festősegéd tegnap virágos vásári jó kedvben együtt mulatozott Papp József borbélysegéddel. Hanem a mulatság szomoruan végződött mert Nagy szóváltásközben Papp Józsefet úgy megszúrta, hogy az most a halállal vívódik. Nagy Istvánt a rendőrség letartóztatta.

Jegyzetek.

Anarkia.

Uralkodókat, uralkodó családok tagjait az emberek egyre jobban megszokják *embereknek* tekinteni. A mint hogy emberek is, az én husomhoz hasonló husból, az én véremhez hasonló vérből valók. És ezt nem szükséges vegytani uton bizonyítani, mostanában emberi mivoltukról bizonyosságot tesznek nap nap után ők maguk, a fenségesek, a kiknek vére épen úgy gerjed, mint a többi ember-állaté, a kiknek indulatai azonosak a falu deli legényeinek indulatával, csak épen más formában nyilatkoznak meg a botrányyszerzés mezején, mikor ettől-attól szerelemtül, a szabadabb életre vágyakozástól mámoros lesz az ember-állat vére.

És a szerint, hogy milyen emberek a sors eme kiválasztottjai, a szerint adóznak a polgárok nagybecsüléssel, szeretettel, a mit úgy teljes összességében mind máig hódoltnak hívnak, de amely szónak ma már nem az a szolgálai értelme van, a mi volt hajdanában, mikor amolyan Isten-imádás felét értettek alatta. Ma már földöntuli erényeket nem imádnak az uralkodókban sen, mert a felvi-

lágosodott világ szeme mindent úgy lát, a mint a valóságban van. Mi magyarok például azt mondjuk: a legelső magyar ember a király. Első az igaz, de ember.

Es ez nagyon jól van így. Az előítéletek nyüge alól felszabadult, szabadon gondolkodó lélek tisztalátása ez, melyet a műveltség nyomta rá a bélyeget.

Baj csak egy van a dologban. Hogy a végek, a szélsőségek találkoznak. Aki nagyon nemes, az végeredményeképen szemtelen. Aki nagyon emberi abban megszólal az ember anyagát képező állati anyag. Mindennek van mámorja. Az ember megrészezsik attól a gondolattól, hogy anyagban s talán szellemben is — ami egyebekben az anyag összhangzatos működésének, idegszálnak káprázatos gyors és ördögös munkája — mit sem különbözik a biborpalástok hureolójától. Es bár mitől részegejék is meg az ember, megszűnik állatiasság nélkül való ember lenni. A mámoros emberben pedig leggyakrabban az ősi indulatok támadnak fel, az ölési, rombolási vágy.

Ezek után felesleges nekem bizonygatnom, magyarázgatnom, hogy mi az anarkia. A szociális érzelmek mámorja. Fattyuhajtása egy nagy létjogosultsággal bíró eszmének a szociális törekvéseknek. Mert a szocializmus maga a legnemesebb törekvés, míg őrdögöni nem kezd. Akkor már nem emberi s állati marad a nadrágos ember megköpődésétől, az ablakbeveréstől egészen a királygyilkosokig.

Addig míg a szabadon gondolkodó emberi elme küzd, emberi elme ellen, tiszteletet parancsoló harc, mely az emberiség általános jólétét célozza. Arányosítása a munka-értékének. Az a nép, mely lekaszálja azt a buzát, melyből én kenyéret eszem, megkövetelheti, hogy én a munkájáért olyan ellenértéket nyujtsak neki, mint a milyent megérdemel. Es ha én nem dolgozom, nincs jogom megenni a kenyér nagyobbik részét s a kisebbik felét adni annak, aki a hozzá való magot elvetette, learatta, betakarította, megörölte, megsütötte.

Igenis tessék a társadalomnak mindent elkövetni, hogy a jogokat, anyagi javakat arányosan oszthassák el maguk közt az emberek és szölaljon meg a társadalom szive minden olyan esetben, mikor szellemi és anyagi fölöslegéből hozzá járulhat az arányosítás nagy munkájához.

Es ne féljen a szocializmustól, mert az csak az általános jólétet célozza s ne rettegen az anarkizmustól, mert az az őrdögöni, a megtévelyedett emberi elme fellapongása. Es mindig csak egy dolog lebegjen a szeme előtt, hogy a szocializmus győzni fog a maga nemes törekvéseiben és pedig akkor, mikor megszűnik az ablakokat beverni, az anarkia pedig meghal a nélkül, hogy egy pár elmeógyintézetű orvosi vizsgálatot s s egy néhány csupán ilyen szempontokból érdekes bűnügyi végtárgyalást tudott volna élni.

Szatyi.

KÖZIGAZGATÁS.

× Engedmény a téglá árából. Hogy a debreceni városi téglagyárból téglát nagyobb mennyiségben vásárló közönség előnyben részesülhessen a téglavételeinél, Debrecen város tanácsa Acél Géza

főmérnök javaslatára elhatározta, hogy 100 ezer téglá utáni vételárból 6 százalékos, 200 ezer téglá utáni 8 százalékos és egy millió téglá után 10 százalékos enged.

× **Katonai utóállítás.** E hó 20-án Szabó Kálmán katonai tanácsos elnöklése alatt katonai utóállítás lesz a korona szálló nagytermében. Az utóállítás Debrecen város katonai ügyosztálya több katonakötelet állit mérték alá.

× **Vallásfelekezetek lélekszámának arányosítása.** A miniszter tudvalevőleg másodizben sem hagyta jóvá a Debrecen közgyűlése által a különböző vallásfelekezeteknek iskolai célokra megszavazott segélyt s követeli, hogy előbb rendezzék az iskolaügyeket s a tanács vigye keresztül a vallásfelekezeteknek lélekszám szerinti arányosítását. A városi tanács tegnapi ülésében utasította Oláh Károly közművelődés tanácsost, hogy a munkálatok megkezdésére tegye meg az intézkedést.

BUDAPESTI TUDÓSÍTÁS.

Beteg főpap. Bubicz Zsigmond kassai püspök — mint részvétellel értesülünk — néhány nap óta ismét ágyban fekvő beteg. A tudós főpap csak a nyáron esett át egy hetekig tartó súlyos betegségen s azért a téli hónapok alatt budapesti lakásán maradt: a karácsonyi ünnepekre azonban visszatért székvárosába, ahol teljesen jól érezte magát. A mult kedden azonban meghült és influenzába esett.

A Feld család gyászja. Feld Zsigmondot, a városi ligeti színház igazgatóját ujabban súlyos csapások érik. Két gyermeke nagy beteg: vasárnap pedig meghalt Jenő fia operáció után bekövetkezett vérmérgezésben. A 21 éves Feld Jenő temetése, mint fővárosi tudósítónk táviratozza, tegnap délután 3 órakor volt őriási részvét mellett.

Petróné az esküdtek előtt. Tavaly nyáron történt, hogy Petró Gyula asztalossegéd felesége meggyilkolta Erdei Sándor ékszerészt s a holttestét földarabolva, egy épülő ház bekerített telkén rejtette el. A holttestet még aznap megtalálták s másnap elfogták a gyilkos asszonyt. Petroné, mint tudósítónk jelenti, ma kedden fog beszámolni a földi bíróság előtt borzalmas tetteről. Ma lesz bűnügyének tárgyalása a budapesti törvényszéken az esküdtszék előtt. Petroné, akitől időközben becsületes férje elvált, mindmáig tagadja, hogy szánt-szándékkal ölte meg Erdeit s azt állítja, hogy az ékszerész, aki hitelezője volt, előbb őt megütötte; így támadt köztük a duiakodás, amelynek Erdei halála lett a vége. A halálos küzdelmet tudvalevőleg az udvaron játszadozó kis gyermekek az ablakon át végignézték s így valószínű, hogy az esküdtek elé a serdületlen apróságokat is elviszik. Annyi bizonyos, hogy szenzációsabb főbenjáró bűnper csak kevés volt ennél az utóbbi évtizedekben. Az esküdtszék elnöke Zsitvay Leó lesz, aki keresztkérdéseivel alkalmasint töredelmes vallomásra fogja bírni a gonosz asszonyt. Petroné védője Nessi Pál országgyűlési képviselő.

Meglopott színész. Császár Imre a Nemzeti színház művésze már régóta észrevette, hogy a pénztárcájából napról napra pénzt lop ki valaki. A napokban azután eltűnt 2—300 koronát érő cigarettá tárcája amely drága kövekkel volt

kirakva. Erre feljelentést tett a rendőrségen és Nagy Margit 19 éves szobaleánykát gyanusította a lopással. A rendőrség a fiatal szobaleányt kihallgatta, aki a bizonyítékok sulya alatt beismerte a lopást. A cigarettá tárcát elzalogosította. A tolvaj leányt letartóztatták.

A betörők tea estéje. Megirtuk a minap, hogy Horváth Károly kovácssegéd újvásár-tér 19. számú lakásán egy betörő bandát letartóztatott a rendőrség. — A nyomozás során kiderült, hogy a házigazda Horváth véletlenül került a betörők társaságába. — Egy házban lakott ugyanis Kaluszek János váci születésű 26 éves cipésszel, aki aznap este négy társával, akik nála laknak, beállított Horváthhoz és indítványozta, hogy teázzanak együtt. Ő hozott rumot, teát és a teázáshoz meghívták a feleségeiket. Horváth csak akkor tudta meg, hogy betörőkkel van dolga, amikor a titkos rendőrök benyitottak hozzá. Horváth becsületes munkás ember, 12 esztendeje munkása a máv. gépgyárának és soha semmiféle dolga sem volt a rendőrséggel.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Jan. 13. kedden: *Párisi élet*, daljáték. B.
Jan. 14. szerdán: *Gésák*, daljáték. C.
Jan. 15. esütörtökön: *A képzelt beteg* vigjáték. A.
Jan. 16. pénteken: *A doktor ur*, bohózat. B.
Jan. 17. szombaton: *A tévedt nő* (La Traviata.) dalmü. R. Réthy Laura első vendégjátéka. C.
Jan. 18. vasárnap: délután *A föld*, színmű, esto *Mária bátyja*, népszínmű. R. Réthy Laura második vendégjátéka.
Jan. 19. hétfőn: *Szép Heléna*, daljáték. B.
Réthy Laura harmadik vendégjátéka. A.

— (Nevezetes színházi hét.) Az új esztendő meghozta a színház életébe azt a lüktető lendületet, mely minden valószínűség szerint vissza fogja varázsolni a debreceni színház legfényesebb estéinek forró, zajos hangulatát és nemes művészi gyönyörűségeit. Zsufolt házak előjele már az e heti műsor, melynek minden estére van egy-egy értékes száma. S a változatos műsor napról napra emelkedik érdekességben. Mindjárt tegnap szerencsésen kezdődött a hét Molnár Ferenc új bohózatának szépen sikerült harmadik előadásával. Ma este a *Párisi élet* kerül sorra, melyben Felhő Rózsi eddig látott szerepei közül művész szempontból a legkiválóbbat játsza el. Szerdán megint a *Gésák*, a táncos daljátékok ez első s legértékesebb igazgyöngye szereshet általános örömet. Azután jön a *Molière*-est, a második Molière-darab, a ügyes és páratlanul elmésen gunyos *Képzelt beteg* előadása, mely bizonyosan épp úgy mint a *Fősvény*, nagy közönséget fog vonzani. — Közben pénteken megismétlik a *Doktor ur*-at s aztán méltóan fejezi be a felette érdekes színházi hetet R. Réthy Laura asszony vendég szereplése. A debreceni közönség általános és jogos kívánsága teljesül szombaton, a midőn ebben az évadban először nagy opera kerül színre.

Verdi remek dalműve *A tévedt nő (La traviata)*, melyben a vendégművész nő Violetát énekli.

TÁVIRATOK.

A Lónyay-pár elszakadása.

Budapest, jan. 12. (*Saját tudósítónk távirata.*) A félhivatalos Magyar Távirati Iroda jelenti ma este: Bécsből kapott távirat alapján az a hír, hogy gróf Lónyay Elemér és neje Stefánia királyi hercegnő közt komoly ellentétek merültek fel, melyekkel következtében Lónyay gróf, ki nejével utóbb Dél-Franciaországban tartózkodott, elhagyta feleségét, annélkül, hogy utjának célját s irányát megmondta volna.

Bécsből jelentik: Lónyayék közt régebb idő óta észlelhető volt az elhidegülés, melynek oka bizalmas természetű. A grófék a környezet előtt titkolni igyekeztek ezt, de teljesen elpalástolni nem tudták. A környezet hónapok előtt sejtette már, hogy a házasságot felfogják bontani. — Hónapokkal ezelőtt Stefánia beteg lett, orvosai tanácsára délre utazott, hová férje már nem kísérte el, hanem az egész idő alatt Londonban tartózkodott.

A belga királyné halála után Ostendében találkoztak, látszólag ki is békültek, de a kölesönös elgütlemség közöttük ismét kiélesedett. Legutóbb franciaországi Caunesban időztek, hol teljes lett a szakítás, melynek folytán Lónyay gróf ismeretlen helyre távozott.

Budapesten a Lónyay pár elszakadásának híre nagy megdöbbenést okozott. De itt a válást hihetetlennek tartják. A bécsi *Zeit* és *Österreichische Volks Zeitung* ma esti számukban megerősítik a fenti táviratot, melynek híre Bécsben is óriási feltűnést keltett.

Beniczky alispán ünneplése.

Budapest, jan. 12. (*Saját tudósítónk távirata.*) Pestvármegye törvényhatósági bizottsága ma diszközgyűlést tartott, hogy megünnepelje első tisztviselője Beniczky Lajos alispán 25 éves jubileumát. Erre az alkalomra a vármegye nagytermét fényesen feldíszítették s a terem és a karzatok zsufolásig megteltek előkelő közönséggel. Megjelent a belügyminisztérium nevében Gullner Gyula államtitkár is. Kecskemét városát küldöttség képviselte. Beniczky Ferenc főispán délelőtt 11 órakor nyitotta meg a diszközgyűlést. Az alispánt küldöttség hívta meg az ünnepre, akit először a főispán üdvözölt melegen. Beniczky Lajos érdemeit méltató beszédben. Utána Freysinger Lajos kir. tanácsos tartott lelkes szónoklatot. Majd Fazekas Agost főjegyző nyújtotta át Beniczky Lajosnak a vármegye diszkardját igen szép beszéd kíséretében. Beniczky Lajos alispán könyvezésig meghatottan köszönte meg a kitüntetést és hatalmas dícsőítést mondott a közigazgatásról. — Ezután az alispán érdemeit jegyzőkönyvbe íktatták. Végül Pest megye csaknem összes községeinek küldöttségei vonultak az ünnepelt alispán elé. Délután 2 órakor fényes lakoma volt az alispán tisztelőire.

A kiegyezés aláírása után.

Budapest, jan. 12. (*Saját tudósítónk távirata.*) Az osztrák miniszterek közül Call báró kereskedelemügyi, Wittke lovag vasutügyi és Giovanelli báró földművelésügyi miniszterek még Budapesten maradtak, hogy a délelőtti folyamán a magyar minisztertársaikkal több szerkesztési részletet megbeszéljenek. Call báró e célból Széll Kálmán miniszterelnöknél is megjelent s vele rövid tanácskozást folytatott.

Az osztrák szakelődök közül Stibval osztafőnök valamint Roessler és Spitzmüller miniszteri tanácsosok szintén itt maradtak, hogy a magyarelődökkel tárgyaljanak.

Az osztrák miniszterek.

Bécs, jan. 11. (*Saját tudósítónk távirata.*) Koerber miniszterelnök, Böhm Bawerk és Giovanelli miniszterek ma reggel Budapestre ideérkeztek.

Őrült a görög királynál.

Athén, jan. 12. (*Saját tudósítónk távirata.*) Tegnap egy ember jelent meg a királyi palotában és azt követelte, hogy vezessék a trónterembe. Az őrség letartóztatta. Nemsokára egy őrültet ismertek fel benne, a ki a bolondok házából megszökött.

Probst altábornagy a királynál.

Bécs, jan. 12. (*Saját tudósítónk távirata.*) A király ma az általános kihallgatások során Probst altábornagyot fogadta.

Venezuela.

Karakas, jan. 11. A kormányt értesítették, hogy a hatalmasságok nem szándékoznak a blokadott Bewon-nak Washingtonba érkezése előtt megszüntetni.

Gabonatözsde.

Budapest, január 13. (*Saját tudósítónk távirata.*) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt. Kedvező irányzat mellett 12.000 métermázsa került forgalomba 2 és fél fillértől 5 fillérig drágább áron. Egyéb gabonanemek közül rozs 2 és fél fillérrel drágább Idő: ködös.

Buza áprilisra	7.67—68.
Rozs áprilisra	6.65—66.
Zab áprilisra	6.12—13.
Tengeri májusra	5.73—74.
Repece augusztusra	11.70—80.

MULATSÁG.

A kefék munkások táncmulatsága. Falk Armin és Társa kefégyárának munkásai is ki akarják venni részüket a farsangból, s február hó 28 án táncmulatságot rendeznek a Margit fürdő disztermében. A táncmulatság, mely iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik, jótékony célú lesz, amennyiben a tiszta jövedelmet a kefégyári munkások segélyegyletének alapjához fogják esatolni.

A szabók táncmulatsága. A magyarországi szabómunkások és munkásnők szakegyletének debreceni szakcsoportja február 7-én tartja zártkörű táncmulatságát a Margit fürdő disztermében. Belépti-díj; személyenként 2 k. családjegy 5 k. Személy-jegy előre váltva 1 korona 60 fillér, család-jegy 4 korona 40 fillér. A mulatság este 8 órakor kezdődik, a zenét Kiss Béla jónévű zenekara szolgáltatja.

Regénycsarnok.

MIRE MEGVENÜLÜNK

Irta: Malonyay Dezső.

II.

A Madonna lovagja.

(Folytatás.)

Le bizony, le, már 5 esett és kapkodott maga körül, hogy meg kapaszkodjék valamibe. Szédülve támolygott el mellőlük. Nem marasztják? Nem. Törődtek is azok 5 vele! De 5 maga érezte, hogy fölösleges, hogy utban van, hogy kotródnia kell onnan.

— Hát téged mi lelt? — kérdezte tőle régi barátja, a vig Klára gróf.

— Semmi — felelte ijedten. — Kissé elszédültem.

— Látod mit izélsz annyit! s karon fogta, kivette őt az előcsarnokba. — Nem dülnél le néhány percze? és bevezette őt a felesége szobájába, a hol esőnd volt.

— Szegény öregem, milyen sápadt vagy! Akarod, hogy szóljak a feleségednek?

— Nem! Nyugtalankodnék. Elmulik ez rögtön.

— Hát csak pihenj, öregem! Itt szép esőndesen kipihenheted magad — biztatta őt Klára gróf s részvételt tudakolta tőle, nem volna kedve szivarra gyujtani? . . . Csakhamar eszébe jutott azonban, hogy mégse, ott nem lehet szivarozni, mert az a Klárácska szobája . . . Sőhajtozott egy kicsit, lehet azért, mert valamit csak kell csinálni, mikor az embernek így elszédül a barátja, meg milyen kár, hogy nem lehet szivarozni a Klárácska szobájában! . . . Dünnyögött egy darabig s valami olyasfélét is mondott: — milyen szamárság ez az izé, hogy így megvénül az ember, ugy-e? . . . Elgondolkozott s utóbb, mint a kinek valami nagyszerű ideája támadt, a mivel okvetetlenül megvigasztalja már most a barátját, így szólt:

— Lásd, a jövőhéten elnézhetnénk valamerre szalonkázni! Mi?! . . . Ma-holnap itt lesznek.

Kitekintett az ablakon, nyilván azt nézte, jönnek-e már a szalonkák? Aztán módját ejtette és ügyesen megszökött betegje mellől, de hogy megnyugtassa a lelkiismeretét, bement a szalonba és megsugta a feleségének:

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma kedden, jan. hó 13-án; „B” bérlet:

Párisi élet.

Daljáték 4 felv.

SZEMÉLYEK:

Gondremark báró	Krémer Jenő
Gondremark báróné	Csige Ilonka
Punta di Matadores, brazilliai	Mezey Andor
Raul de Gardefeu	Pataki Béla
Gabrielle, keztüvarónő	Felhő Rózi
Frick, cipész	Karacs Imre
Pauline, szobaleány	Krémerné Lili
Gontran, uracs	Pápay Lajos

Holnap szerdán, jan. 14-én, bérlet „C”

A g é s á k,

vagy:

egy japán teaház története.

Énekes játék.

Eladó,
18 Hekto törkő
jutányos áron.

Homok-kert 165 szám alatt.

Eladó.

Rudolf trónörökös
Osztrák-Magyar Monarchiaja.

Füzetekben német nyelven.

Egy negyed árban.

Kifogástalan, tiszta állapotban.

Czim megtudható a: **Kiadóhivatalban.**

Két I-ső emeleti s udvari szoba garzon lakásnak és egy bolthelyiség azonnal kiadó.

Értekezhetni lapunk kiadóhivatalában.

Egy berendezett

gőzmalom

Monostor-Pályiban a vasut tözsom-
szédságában

12 évre kiadó.

Értekezhetni Debreczenben Pi-
acz-utca 47. szám alatt. **Geiger Si-**
monnal.

16807

1902.

HIRDETMÉNY.

Debreczen szab. kir. város ta-
nácsa, a közbiztonságért gyártás ut-
ján az 1903., 1904., 1905. években
előállítandó műjég átvételére és
szállítására zárt ajánlati verseny
tárgyalást tart.

Vállalkozni szándékozók felhi-
vatnak, hogy zárt ajánlataikat, mely-
ben azon legmagasabb ár is kitün-
tetendő, melyért a jéghasáb ela-
dására vállalkoznak — 1903. jan.
31-ik napjának délután 5 órájáig a
vállalati ár 5 %-lijának a házipénz-
tárba letételét igazoló letét-jegygyel
együtt a polgármesteri hivatalnál
adják be; az elkésve vagy bánat-
pénz nélkül beadott ajánlatok figye-
lembe vétetni nem fognak.

A feltételek a számvezetőség-
nél a hivatalos órák alatt megte-
kinthetők.

A beérkező zárt ajánlatok 1903.
év február 1-ső napján délelőtt 10
órákor fognak a városház nagyter-
mében nyilvánosan felbontatni.

Kelt Debreczen, 1903. jan. 5.

A VÁROSI TANÁCS.

Földbirtok bérbeadás.

Zemplén megye Talya város
mellett levő 100—120 cat. hold.

Földbirtok,

hozzá tartozó gazdasági épületekkel
1904 január 1-től bérbe kiadó.

A hozzá tartozó rétek már ez
évben átvehetők.

Értekezhetni a tulajdonossal
Debreczen Széchenyi-utca 6-ikszám
alatt.

Kiadó lakás.

A Hunyady-utczában kiadó
egy kényelmes uri lakás, áll: 2
utezai szoba, egy előszoba, 3 udvari
szoba, egy kézi kamara, egy tüve-
ges folyosó, pincze konyha, ka-
mara, pincze és mosó konyhából.
Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér
1200 korona.

Bővebb felvilágosítást ad a
Kiadóhivatal.

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrem világos lábbeliknek melykiváló szép
fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált peccétes sárga vagy barna bőrnek a

Lyosin egészen új fényt ad

Alapított 1882. Gyári raktár Bécs, I. Schnlerstrasse 21. Mindenütt kapható

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Égésügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a bal-
zsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és
mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti
a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja
az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használ tor-
okgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben
stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyors-
sággal meggyógyítja a gyomorgöresét, kólikát és hascsikarást.
5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket,
megszünteti a lépkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat
és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál,
szájposhadásnál és minden fog- és szájbetegségeknél, meg-
szünteti a felbőfögést és a száj meg a gyomor rossz szagát.
7. Külső használatban csodás gyogyiszert képez minden sebre,
lázás kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok,

rüh, korszé bőrkiütések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szagatást, kösz-
vényt, fül-fájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apáca-védjegyre, mely fent
látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozatjuk a
gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra Ausz-
tria-Magyarországon 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovina-
nába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csak az összeg előre
való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyerejében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik
meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebb és haté-
konyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél-
fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig mehozzák a
segélyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig; természetesen soha-
sem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett póts-
szerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem fordul-
junk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olesó, megbízható,
amellyel teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshető-
ségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet
valódi minőségben, a valódiság minden ismervével megkapni, ott rendel-
jék meg közvetlenül ily czim alatt:

An Apotheke A. Thierry LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei
Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyogy-
szerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.